

ਸੇਰਠਿ ਮਹਲਾ ੯ ॥ ਪ੍ਰੀਤਮ ਜਾਨਿ ਲੇਹੁ ਮਨ ਮਾਹੀ ॥ ਅਪਨੇ ਸੁਖ ਸਿਉ ਹੀ ਜਗੁ ਫਾਂਧਿਓ ਕੇ
ਕਾਹੂ ਕੇ ਨਾਹੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਸੁਖ ਮੈ ਆਨਿ ਬਹੁਤੁ ਮਿਲਿ ਬੈਠਤ ਰਹਤ ਚਹੂ ਦਿਸਿ ਘੇਰੈ ॥
ਬਿਪਤਿ ਪਰੀ ਸਭ ਹੀ ਸੰਗੁ ਛਾਡਿਤ ਕੇਉ ਨ ਆਵਤ ਨੇਰੈ ॥੧॥ ਘਰ ਕੀ ਨਾਰਿ ਬਹੁਤੁ ਹਿਤੁ
ਜਾ ਸਿਉ ਸਦਾ ਰਹਤ ਸੰਗ ਲਾਗੀ ॥ ਜਬ ਹੀ ਹੰਸ ਤਜੀ ਇਹ ਕਾਂਇਆ ਪ੍ਰੇਤ ਪ੍ਰੇਤ ਕਰਿ ਭਾਗੀ
॥੨॥ ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੇ ਬਿਉਹਾਰੁ ਬਨਿਓ ਹੈ ਜਾ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਲਗਾਇਓ ॥ ਅੰਤ ਬਾਰ ਨਾਨਕ
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜੀ ਕੇਉ ਕਾਮਿ ਨ ਆਇਓ ॥੩॥੧੨॥੧੩੯॥ {ਪੰਨਾ 634}

ਪਦਅਰਥ:- ਪ੍ਰੀਤਮ—ਹੇ ਸੱਜਣ! ਮਾਹੀ—ਵਿਚ। ਸਿਉ—ਨਾਲ। ਫਾਂਧਿਓ—ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇ—
ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ। ਕਾਹੂ ਕੇ—ਕਿਸੇ ਦਾ।1। ਰਹਾਉ।

ਆਨਿ—ਆ ਕੇ। ਮਿਲਿ—ਮਿਲ ਕੇ। ਚਹੂ ਦਿਸਿ—ਚੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ। ਰਹਤ ਘੇਰੈ—ਘੇਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।
ਸੰਗੁ—ਸਾਥ। ਕੇਉ—ਕੋਈ ਭੀ।1।

ਨਾਰਿ—ਇਸਤ੍ਰੀ। ਹਿਤੁ—ਪਿਆਰ। ਜਾ ਸਿਉ—ਜਿਸ ਨਾਲ। ਸੰਗਿ—ਨਾਲ {ਲਫਜ਼ 'ਸੰਗੁ' ਅਤੇ
'ਸੰਗਿ' ਦਾ ਫਰਕ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ}। ਹੰਸ—ਜੀਵਾਤਮਾ। ਕਾਂਇਆ—ਸਰੀਰ। ਪ੍ਰੇਤ—ਗੁਜਰ ਚੁਕਾ, ਮਰ
ਚੁਕਾ। ਕਰਿ—ਆਖ ਕੇ।2।

ਇਹ ਬਿਧਿ ਕੇ—ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ। ਬਿਉਹਾਰੁ—ਵਰਤਾਰਾ। ਅੰਤ ਬਾਰ—ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ। ਕਾਮਿ—ਕੰਮ
ਵਿਚ।3।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਮਿੱਤਰ! (ਆਪਣੇ) ਮਨ ਵਿਚ (ਇਹ ਗੱਲ) ਪੱਕੀ ਕਰ ਕੇ ਸਮਝ ਲੈ, (ਕਿ) ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ
ਆਪਣੇ ਸੁਖ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਭੀ ਕਿਸੇ ਦਾ (ਤੇੜ ਨਿਭਣ ਵਾਲਾ ਸਾਥੀ) ਨਹੀਂ
(ਬਣਦਾ)।1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਮਿੱਤਰ! (ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ)! ਸੁਖ ਵਿਚ (ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਦੋਂ) ਕਈ ਯਾਰ ਦੇਸਤ ਮਿਲ ਕੇ (ਉਸ ਪਾਸ)
ਬੈਠਦੇ ਹਨ, ਤੇ, (ਉਸ ਨੂੰ) ਚੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਘੇਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। (ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ) ਮੁਸੀਬਤ ਪੈਂਦੀ
ਹੈ, ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਾਥ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, (ਫਿਰ) ਕੋਈ ਭੀ (ਉਸ ਦੇ) ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਢੁਕਦਾ।1।

ਹੇ ਮਿੱਤਰ! ਘਰ ਦੀ ਇਸਤ੍ਰੀ (ਭੀ), ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੜਾ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਹੜੀ ਸਦਾ (ਖਸਮ ਦੇ)
ਨਾਲ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਹੀ ਵੇਲੇ (ਪਤੀ ਦਾ) ਜੀਵਾਤਮਾ ਇਸ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਂਦਾ ਹੈ,
(ਇਸਤ੍ਰੀ ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਆਖ ਕੇ) ਪਰੇ ਹਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਰ ਚੁਕਾ ਹੈ ਮਰ ਚੁਕਾ ਹੈ।2।

ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਆਖ—ਹੇ ਮਿੱਤਰ! ਦੁਨੀਆ ਦਾ) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ (ਮਨੁੱਖ ਨੇ) ਪਿਆਰ ਪਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। (ਪਰ, ਹੇ ਮਿੱਤਰ! ਅਖੀਰਲੇ ਸਮੇਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਭੀ (ਮਨੁੱਖ ਦੀ) ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।3।12। 139।

ਨੋਟ—ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇਉਂ ਹੈ:-

ਸ਼ੇਰਠਿ ਮਹਲਾ 1 — 12

ਮਹਲਾ 3 — 12

ਮਹਲਾ 4 — 9

ਮਹਲਾ 5 — 94

ਮਹਲਾ 9 — 12

..... ———

. ਕੁਲ ਜੋੜ . . 139